

Commissie Industrie

Jaarplan 2023-2024

1 Jaarplan Commissie Industrie

Doelstellingen Commissie Industrie

De Commissie Industrie beoogt op het marktgebied Industrie zowel voor de leden van Techniek Nederland als voor partijen buiten Techniek Nederland een relevante gesprekspartner te zijn door toegevoegde waarde te creëren en aan te bieden. Techniek Nederland wordt hiermee een niet te passeren factor in Industrieel Nederland.

De commissie meent dat er focus moet zijn voor het welslagen van het voornoemde. Daarom is gekozen voor “processen”, met name in het deelgebied Elektrotechniek en in mindere mate werktuigkunde. Het deelgebied Sanitair zal buiten beschouwing worden gelaten. Er zal geen aandacht zijn voor gebouw gebonden installaties.

De interne doelgroep bestaat uit, afgeleid uit het voornoemde, installatiebedrijven met name uit de groep midden en groot, met focus op (aspecten van) het proces, met name actief op het deelgebied elektrotechniek. Onder meer zijn dit de deelgebieden Elektromechanisch Onderhoud, Technische Automatisering, Beheer & Inspectie & Onderhoud en elektrotechnische energievoorziening. De commissie meent dat er voortdurend focus moet zijn op de directe omgeving en waar mogelijk samenwerking. Dit zal zich met name richten op andere brancheorganisaties en kennisinstituten.

Marktgebieden

Ca. 18% van de totale omzet van onze leden (ca. €16 miljard) wordt behaald in het marktsegment industrie. (overige marktsegmenten: 50% Utiliteit, 22% woningbouw en 10% infra).

Deze achterban is grofweg in twee groepen te verdelen:

- 1) Technisch dienstverleners met een focus op procesinstallaties en besturing daarvan binnen de industrie.
- 2) Technisch dienstverleners die als totaal installateur ook industrie klanten bedienen (en veelal in de gebouwen actief zijn).

Er zijn binnen dit industriesegment zes grote marktgebieden te onderscheiden, te weten:

1. Voedsel en landbouw
2. Papier, metaal & mineralen
3. Chemie, olie & gas
4. Drink- & afvalwater
5. Energiecentrales
6. Logistiek / op- en overslag

Insteek is bij uitwerking van dit jaarplan is rekening te houden met deze deelmarkten om zo relevant mogelijk te zijn voor onze leden.

Stakeholders in beeld

Door de grote diversiteit zijn er veel stakeholders te onderscheiden. Met veel van deze partijen bestaan reeds contacten en /of vormen van samenwerking. Insteek is dit overzicht steeds relevant en up-to-date te houden ter ondersteuning van ons stakeholder management.

Relevante (branche)organisaties:	Kennis	Kwalificatie	Markt
FME (Fedea, WCM)	Wij Techniek	Certificerende instellingen	(Rijks)overheid
Fedet	VOMI / Profion	NEN	Verbond van Verzekeraars
FHI	DeltaLinqs	IECEX-05-NL commissie	
NVDO	Nogepa	STIPEL (KEGROB kwalificatie)	

SSVV	Votob		
VNCI	NEVI		
VNO-NCW			

Kansen Smart Industry

Smart industry is de verzameling van een groot aantal technische innovaties en toenemende digitalisering. Denk aan robotisering, mobiel internet, cloud-diensten, internet of things, 3D-printing en big data. Deze innovaties leiden tot de komst van zogenaamde slimme fabrieken waarbij machines en robots onderling communiceren, zelf fouten opsporen en herstellen.

Kans 1: Stel toekomstige grondstoffen veilig

Het idee van smart industry is dat we beter kunnen inschatten wat het aanbod en de prijzen van grondstoffen gaan doen. Op die manier is het eenvoudiger om de juiste hoeveelheid grondstoffen in te kopen, wat dus duurzamer is omdat je niets te veel inkoopt. Met de komst van big data gaan we echter nog een stapje verder: je krijgt inzicht in waar je producten terecht komen, wat de staat ervan is en wanneer ze onderhoud nodig hebben. Zo weet je op tijd waar bijvoorbeeld een reparatie nodig is. Deze ontwikkeling zorgt voor een andere manier van denken en dus een ander verdienmodel. Je verkoopt als het ware niet alleen meer een product, maar ook de grondstof. Kijk naar Philips: zij verkopen tegenwoordig 'licht' in plaats van lampen. Op die manier blijft het bedrijf eigenaar van de 'grondstoffenbank' die zijn producten vormen.

Kans 2: laat afval voor je werken

We zien dat de komst van smart industry ondernemers bewuster maakt van hun afvalproductie. En deze bewustwording zorgt ervoor dat mensen minder afval produceren. Een goede ontwikkeling dus. Als we het echter combineren met big data, kunnen we nog een stapje verder gaan. Doordat we meer en beter inzicht krijgen in hoeveelheden afval en de manier van scheiden, kan het overgebleven afval van een bedrijf bijvoorbeeld slim worden ingezet bij een ander bedrijf. Of blijf binnen de muren van je eigen bedrijf: soms komt je afval ineens op een andere manier goed van pas. In de circulaire economie wordt dit ook wel 'het verwaarden', oftewel het hergebruiken van reststromen genoemd.

Kans 3: maak je afval waardevol

Iets waar je misschien niet direct aan denkt, maar zeker interessant is: je afval is geld waard. Zeker als je het kunt inzetten voor kwalitatieve zaken zoals chemische toepassingen. Een mooi voorbeeld is Kargro, zij hergebruiken korrels van oude vrachtwagenbanden als grondstof voor nieuwe banden. Ook als je denkt dat jouw afval niet interessant genoeg is, check het altijd even bij een afvalverwerker. Of zoek een partij die juist verbinding legt tussen de vraag en aanbod van 'afval'. Wie weet komt er iets heel verrassends voor je uit!

Kans 4: streef naar duurzame energie

Smart industry betekent dat je moet nadenken over een andere inrichting van je productieproces. Als je daar toch mee bezig bent, kun je direct kijken hoe je in de toekomst eigen energie kunt opwekken. Op die manier ben je onafhankelijk van andere partijen en kun je je kosten flink verlagen. Daarnaast verlaag je de CO₂-uitstoot en verminder je het gebruik van fossiele brandstoffen zoals olie en gas. Een win-win!

Kans 5: vergroot je aantrekkelijkheid als werkgever

Smart industry vereist een goede basis in je IT-infrastructuur: je software moet kloppen om apparaten aan elkaar te kunnen verbinden. En dat blijkt nog niet zo makkelijk. Bovendien is het voor veel ondernemers lastig om de juiste IT'ers aan zich te binden. Hoe kun je wel de juiste mensen vinden en aan je binden? Onderzoek toont aan dat de IT'ers binnen generatie Y (geboren tussen 1981 en 2000) het belangrijk vinden dat hun toekomstige werkgever duurzaam bezig is. Een duurzaam en circulair businessmodel maakt je bedrijf dus direct aantrekkelijker. Niet alleen voor je nieuwe medewerkers, maar zeker ook voor je nieuwe klanten. Sterker nog, het geeft je een stap voor op je concurrenten.

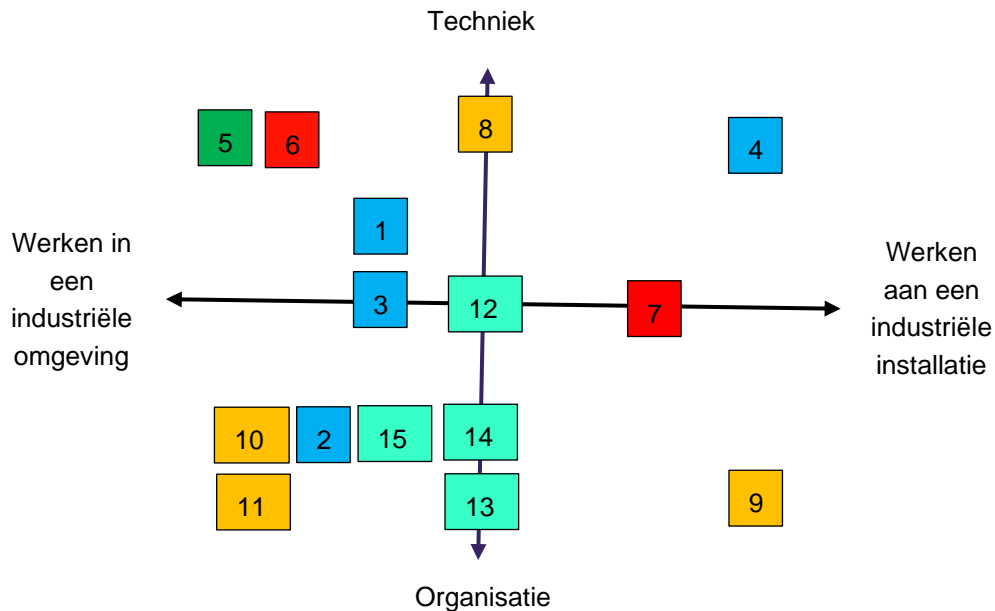
Het merendeel van de Nederlandse industriebedrijven is niet klaar voor de toekomst. Zo is bijna 80 procent van de industriebedrijven onvoldoende voorbereid op technologische ontwikkelingen, is 58 procent onvoldoende voorbereid op handelsbelemmeringen en is 56 procent nauwelijks bezig met verduurzaming. Meer aandacht voor managementpraktijken en investeren in R&D is het devies. (bron: RaboResearch-publicatie).

Thema's en activiteiten 2023 van de commissie industrie

Met deze achtergrond in gedachten heeft de commissie industrie de onderstaande hoofdthema's gedefinieerd en onderliggende activiteiten voor 2023-24 vastgesteld.

Smart Industry				
Industriële automatisering (Erwin/Alex)	Duurzaamheid & Circulariteit (Marc/Henk)	Industriële Veiligheid (Joris)	Keten-samenwerking (Allard)	Arbeidsmarkt Industrie (Marc/Vacant)
1. Beheer & Onderhoud (Marktverkenning) (Erwin)	5. Energie reductie in industriële processen	6. ATEX (Joris) (vergroten bewustwording, kennisoverdracht)	8.(Kennis)bij-eenkomsten (kennis-overdracht)	12. Krapte arbeidsmarkt (Marc)
2. Gevolgen Smart Industry/Industrie 4.0 (Scenario onderzoek leden TN)		7 Machinerichtlijn (kennisoverdracht)	9. Vakgroep EMO	13. Social innovatie
3. Cybersecurity			10. Stakeholder-management	14(Persoons) certificering
4. Verkenning werkgroep IA			11. Stem branche naar beleidsmakers (lobby)	15. Social return

Zwaartepunt commissie activiteiten

Genoemde activiteiten geven richting voor de commissie en verschillen in concreetheid. Gedurende de komende twee jaar krijgen genoemde activiteiten meer vorm en worden uitgevoerd. De commissie ziet toe op de voortgang en kwaliteit. Hieronder volgt een toelichting op de hierin genoemde commissieactiviteiten:

Industriële automatisering

Hoe meer industriële processen worden geautomatiseerd, hoe belangrijker het wordt om de onderlinge samenhang van de processen goed te beheren. Industriële installaties worden steeds vaker op afstand bestuurd. De processen verlopen hierdoor efficiënter en vaak veiliger. Doordat fouten worden voorkomen, gaan de faalkosten omlaag. Onze sector heeft een centrale rol om hierin het verschil te maken.

1. *Beheer & Onderhoud*

Leden hebben traditiegetrouw veel werk in het beheer en onderhoud van industriële systemen. Inzicht in de marktomvang en deelsectoren voor onze ledengroep is onvoldoende inzichtelijk. Om als ondernemer keuzes te kunnen maken heb je goede informatie nodig over de markt.

Actie: In 2023 zal de commissie de marktverkenning voor beheer en onderhoud in de genoemde markten afronden in samenwerking met Magis. Resultaten zullen de vervolgcacties gaan vormgeven die in 2023 omgezet worden in een actieplan Beheer & onderhoud.

2. *Gevolgen Smart Industry*

Met de ontwikkeling van Smart Industry komt er meer data beschikbaar welke andere mogelijkheden gaat geven zoals voorspellend onderhoud, maar ook bedreigingen voor bestaande businessmodellen. De commissie wil meer inzicht verschaffen aan haar leden wat deze ontwikkeling betekent voor specifiek haar ledengroep.

Actie: In 2023 zullen we een bijeenkomst organiseren voor de leden waarin de gevolgen van de Smart Industry naar voren worden gebracht.

3. *Cyber security*

Aandacht binnen de industriesector voor cybersecurity (OT) is nog altijd niet erg hoog. Uit eerder uitgevoerd onderzoek uitgevoerd in opdracht van deze commissie bleek dat er bij eindklanten vrijwel geen functionarissen zijn die actief met dit thema bezig zijn. Toch meent de commissie industrie dat dit onze leden gaat raken op termijn. Voldoende kennis en kunde op dit vlak is dan van belang.

Actie: De commissie start met bewustwording rondom dit onderwerp en initieert, dan wel zoekt aansluiting bij initiatieven die de focus hebben op de installatiebranche. Er wordt hierbij aansluiting gezocht bij het dossier digitalisering van de vereniging.

Daarnaast neemt Techniek Nederland deel aan de normcommissie 381184 Informatie-integratie en interoperabiliteit.

De normcommissie 'Informatie-integratie en interoperabiliteit' houdt zich onder andere bezig met:

- Building Information Modelling (BIM) – Het organiseren en delen van data over bouwwerken. Dit kan zowel gaan over het bouwwerk zelf, het bouwproces als diensten rondom gebouwen.
- Automation systems and integration – Industriële automatisering in de procesindustrie om ervoor te zorgen dat processen goed samenlopen. Het gaat hier onder andere ook om data-integratie in fabricagesoftware.

Normcommissieleden schrijven in diverse werkgroepen actief mee aan nieuwe standaarden op het gebied van data-uitwisseling. Commissieleden bepalen zelf welke onderwerpen ze aanpakken en volgen hierin hun eigen belangen. De nationale normcommissie vergadert vier maal per jaar. Daarnaast nemen leden deel aan internationale werkgroep vergaderingen om invloed uit te oefenen op normen die ook van toepassing zijn voor de Nederlandse markt. Dit geeft de commissie industrie de mogelijkheid om knelpunten op dit vlak in te brengen via onze

vertegenwoordiger en invloed uit te oefenen op de standaarden. Daarnaast heeft de commissie toegang tot de meest relevante ontwikkelingen binnen het standaardisatieproces.

Meer informatie: <https://www.nen.nl/normcommissie-informatie-integratie-en-interoperabiliteit>

Daarnaast is ISA-95, de internationale standaard voor de integratie van kantoor- en productieautomatiseringssystemen, een standaard die we met aandacht volgen. Techniek Nederland neemt niet actief deel in deze internationale normcommissie.

4. Verkenning werkgroep IA

Energiereductie in industriële processen

5. *Vergroten inzicht in kansen rondom energiereductie industriële processen*

Technisch dienstverleners hebben een rol tijdens ontwerp, beheer of advies om bij haar klanten energie te reduceren. Dit bespaart kosten en draagt bij aan een betere wereld. In de praktijk ervaren onze leden hiervoor belemmeringen, kennis is onvoldoende, nadelige beïnvloeding businesscase, aantoonbaarheid gelijkwaardigheid of split incentives bij opdrachtgevers om er maar een paar te noemen. Techniek Nederland wil dergelijke belemmeringen inventariseren en handvatten bieden om deze weg te nemen. Uitgangspunt daarbij is dat ze praktisch toepasbaar zijn en aansluiten op de belevingswereld van onze leden.

Actie: Na in 2022 als commissie het thema circulariteit in de industrie onder de aandacht te hebben gebracht zal de focus in 2023 meer liggen in energiebesparing in industriële processen. Als technische dienstverleners hebben we een stukje van deze puzzel in handen. In 2023 initiëren we als commissie een verkenning waarbij het gesprek hierover voeren en vertalen naar praktische handvaten voor installatiebedrijven centraal staan.

Industriële Veiligheid

6. ATEX (normalisatie en signaalfunctie Arbo cie.)

Actie: Techniek Nederland blijft ook in 2023 deelnemen aan de normcommissie NEC 31 en heeft een signaalfunctie richting het college arbeidsomstandigheden binnen Techniek Nederland. Daarnaast is Joris Bracke binnen de commissie aangesteld als themahouder van dit onderwerp. Focus van de commissieactiviteiten rondom ATEX zullen zijn op het vergroten van de bewustwording bij onze achterban en het overdragen van relevante kennis.

7. *Machinerichtlijn (kennisoverdracht)*

Actie: Wetgeving rondom machineveiligheid blijft in ontwikkeling en is zeer relevant voor onze leden. In 2023 zullen we dan ook verkennen of in navolging van de workshop gehouden in 2022 er ontwikkelingen zijn in de wetgeving die aanleiding geven voor nieuwe monteursdagen of andere activiteiten waarbij kennis dient te worden overgedragen aan de leden.

Ketensamenwerking

8. Vakgroep EMO - (Kennis)bijeenkomsten (netwerkfunctie)

Actie: In 2023 organiseert de commissie een ledenvergadering of studiereis, waar netwerken en kennisoverdracht centraal staat.

9. Stakeholdermanagement (zichtbaar)

Actie: In 2023 worden de genoemde stakeholders actief benaderd en waar mogelijk de samenwerking op gezocht.

10. Stakeholdermanagement

Actie: In 2023 heeft de commissie een actief netwerk met de benoemde stakeholders (pag.2), en wordt samenwerking waar mogelijk en wenselijk gezocht.

11. Stem naar beleidsmakers (lobby)

Actie: Industrie wordt actief meegenomen door het verenigingsbureau als deelsector in de volgende strategische thema's van de vereniging; Ondernemerschap, Arbeidsmarkt en digitalisering.

Arbeidsmarkt industrie

Ook binnen dit segment is er een groot tekort aan vakmensen en zorgen over vergrijzing. Branche breed wordt dit thema dan ook opgepakt binnen de vereniging binnen het dossier Arbeidsmarkt & scholing. Echter ziet de commissie een rol om specifiek voor deze sector activiteiten te ondernemen die ondersteunend zijn aan de branche brede initiatieven. De commissie ziet hierbij de volgende aandachtsgebieden:

12. Krapte arbeidsmarkt (instroom, doorstroom en uitstroom)
13. Kansen vanuit sociale innovatie
14. Belemmeringen/ synergievoordelen vanuit (Persoons)certificering
15. Kansen vanuit social return

Actie: In 2023 vindt er een verkenning plaats wat de commissie op deze onderwerpen kan bijdragen.

Relatie met de vereniging strategie en dossiers (in blauw)

Strategisch thema's vereniging 2023	Dossiers verenigingsstrategie
Sociale en ondernemende branche	<i>Arbeidsvoorwaarden</i>
	<i>Arbeidsmarkt</i>
	<i>Werkgeverschap</i>
	<i>Ondernemerschap</i>
Voor een duurzame en toekomstbestendige samenleving	<i>Energietransitie</i>
	<i>Circulariteit en verduurzaming</i>
Voor kwaliteit, vakmanschap en een datagedreven innovatieve sector	<i>Onderwijs en opleidingen</i>
	<i>Kwaliteit en vakmanschap</i>
	<i>Normering en standaardisering</i>
	<i>Digitalisering</i>
	<i>Innovatie</i>
Vereniging	<i>Verenigingsgremia</i>
	<i>Basis bureaufuncties en -werkzaamheden</i>
	<i>Basisproducten en -diensten</i>
	<i>Samenwerking met en dienstverlening aan derden</i>